

Posamezna številka:
60 vinarjev.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z danom naslednjega dne ter stane celoletno 120 K., polletno 60 K., četrtletno 30 K., mesečno 10 K. Izslerati po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Narocila se pri upravi TABORA*, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

□ □ □ POŠTNA PAVŠALIRANA □ □ □

TABOR

Posamezna številka:
60 vinarjev.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, levo. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevniki račun št. 11.737.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, sobota 28. avgusta 1920.

Številka: 2

Pred novo svetovno vojno. Borba med Rusijo in antanto.

Ruska vojna napoved Franciji in Angliji. — Velikanske ruske priprave za novo ofenzivo.

Sokol in Orel.

Maribor, 27. avgusta.

Ob priliki Orlovskega tabora v Mariboru se je pisalo veliko o Sokolu in Orlu in vnel se je hud časnikarski boj med listi, pred vsem so klerikalni listi slikali Sokola kot brezverskega nasprotnika vsake versko-nravne vzgoje. Ne Sokoli temveč politični listi so odgovarjali in pripovedovali zgodovino Orlov leta 1914 itd., pa v tem boju se ni pojasnilo bistvo stvari, načelna razlika med eno in drugo organizacijo. Zdi se nam potrebno seznaniti tudi širno občinstvo s tem, da se razbistrijo pojmi.

Sokol se je ustanovil začetkom leta 1860 v Pragi od čeških rodoljubov Fügnerja in Tyrša ob času, ko je bil češki narod še silno nezaveden, bojazljiv in se ni mogel otresti onega suženjskega duha, vcepljenega mu po stoletnem tlačanstvu. Ustanovitelji so hoteli po vzgledu starohelenske vzgoje in vpoštevajoč njen zgodovinski uspeh doseči sledeče: S emotivno telesno vajo krepiti telo in zdravje in ker uči izkušnja, da krepak in zdrav človek navadno združuje s krepostjo telesa tudi kreposti duha, pogum, prisotnost duha, vstrajnost in odločnost, dvigniti tudi tlačen duh iz suženjstva, ga osvoboditi spon tlačanstva in ustvariti tako krepak, zdrav in pogumen narod, ki bi nadkriljeval po kakovosti narodne sovražnike in v narodnem boju dosegel zmago in svobodo. Prvo načelo je bilo Sokolstvu od ustanoviteljev predpisano in je ostalo vedno ednako. Z vso odločnostjo stali za narod in domovino. Sokolska organizacija je bila zamišljena kot vsenarodna nepolitična organizacija, ki bi združevala vse narodne sloje brez razlike političnega mišljenja, kojim bi bila usoda naroda prvo. Ta načela, kakor sploh ves ustroj Sokolstva je pri

vseh slovanskih narodih enak in se niso spremenila nikoli in nikjer.

Orlovska organizacija se je ustanovila po zaslugi dr. Šušteršiča kot politično strankarska organizacija, ki je poleg mladinskih in Marijinih družb in kongregacij del politične organizacije klerikalne stranke, le sredstvo za to, da si pridobijo in obdržijo političen vpliv med mladino. Prvo in edino geslo je Orlu, da je vera v nevarnosti in da je treba duhovščino vbogati tudi v posvetnih rečeh.

Sokolu se je vedno zdelo, da je v nevarnosti narod, ki se je branil proti nemškemu in laškemu nasilju, vernost gojiti je prepustil v to poklicanim činiteljem, duhovščini in cerkvi. To je bilo seveda nepremostljivo nasprotje in tako različno kot načela so bila dejanja Sokolov in Orlov. Prvi, pred vsem Češki so se borili v antantnih vrstah za svobodo svojega naroda, tvegali življenje in premoženje za svobodo domovine, drugi so korakali ob evharističnem kongresu na Dunaju v sprevedu, ki sta ga vodila nadvojvoda Fran Ferdinand in cesar Franc Josip, zlorablajoč cerkveno slavnost v svoje osebne politične namene.

Pa pustimo preteklost, poglejmo si sedanost! Ali je za utrjenje državne misli koristno, ako se naglaša od nekterve organizacije katoliška vera? Mislimo da ne, ker je v naši državi ljudstvo različne vere — katoliške, pravoslavne in mohamedanske — in se je bati, da take organizacije prej ali slej trčijo v boju skupaj! In s tem bi se doseglo le, kar je avstrijska-madžarska politika tako dolgo z vspehom vporabljala, da razdvoji naš troimeni narod, da izigrava eno versko skupino proti drugi in zagospoduje vsem, tlači vse. Komaj smo se rešili tega sramotnega gospodstva, je pač naša naloga, da poiščemo to, kar nas veže in združuje, in to je ljubezen do domovine in

do našega troimenega naroda, za kojega svobodo hočemo živeti in umreti.

To pot hodi Sokol, ki je opustil vse plemenske pokrajinske zveze in je združen v Sokolskem Savezu in sicer brez izjeme vsi Srbski, Hrvatski in Slovenski sokoli. To je skozi in skozi narodna organizacija, naši mladi državi močna, trdna opora!

Še nekaj besed o vzgoji mladine! Sokolu se očita, da vzgaja mladino v protiverskem duhu. To je seveda prava laž, ker Sokol načeloma spoštuje vsakogar versko prepričanje in je boj proti veri popolnoma izključen. Sokol tudi nima namena niti možnosti, prevzeti vzgojo mladine mesto staršev in učiteljev — tudi Orel tega ne more — temveč hoče Sokol vzgojo mladine le dopolniti tam, kjer je splošna vzgoja prešibka in sicer v prvi vrsti glede telesne vzgoje potem pa tudi glede narodne zavednosti, discipline itd. Da se taka vzgoja uspešno brez verskega pokušaja ne bi mogla z vspehom vršiti v korist mladine, ta trditev je smešna. Vernost in npravnost sta dva pojma, ki se nikakor ne krijeta. Roparji v Abruzzih so globoko verni in molijo pobožno svoj rožni venec za to, da bi se jim posrečil rop. Vendar-le to ni npravo! V polemike se o tem ne spuščamo in svetujemo vsakemu, ki mu razlika še ni jasna:

Odprti oči in pogled! Poglej sokolski naraščaj in povprašaj pri starših in učiteljih, ali se je res mladina izpridila, pogledj naslop in vedenje Sokolov; pogledj može, ki načeljujejo Sokolu in dajejo društvu smer. In potem sodi, kaj je pravo, ali Orel ali Sokol.

Pozdrav „Zavezi“.

Ob priliki mariborskega sokolskega slavlja prihaja k nam zborovat tudi slovensko učiteljstvo. Ker bodo sokolske prireditve obrnile nase pozornost ve-

čine Maribora, ne bomo mogli naše vrle pionirje narodne kulture pozdraviti tako, kakor si zaslužijo. Mnogo učiteljev bo med sokoli, drugi bodo tvorili nam drage goste. Slov. učiteljstvo se ni strašilo zaprek in ovir, ki jih bo imelo glede stanovanj itd. ravno sedaj, ko prihaja jugoslov. sokolstvo v Maribor. Ob drugi priliki bi imelo v vsakem oziru več ugodnosti. Toda naše učiteljstvo je odklonilo te ugodnosti zato, da more zborovati ob enem s sokolstvom in da sodeluje pri sokolskem zletu. S tem je učiteljstvo molče priznalo jasno in veliko resnico, da se šola in sokolstvo spopolnjujeta in da sokolstvo v svojih društvi vrši to, česar ne more šola izvršiti pri svojem pouku. Narodna vzgoja je naloga šolstva in sokolstva.

Pri vseh kulturnih narodnih imata vzgoja svojo oporo na višjih mestih, pri nas pa se skuša ovirati šola in sokola in izrabiti vzgojni drž. aparat v strankarske namene.

Naše učiteljstvo si je postavilo enofno stanovsko organizacijo. Želimo mu v tem popolnega uspeha. Vemo dobro, kaj pomeni »Zaveza« za naš narod, vemo kaj je storilo učiteljstvo s svojo organizacijo ne le zase — ampak pred vsem za napredek naše šole. Zato toplo pozdravljeni v našem Mariboru. Posebno na tem kraju se boste spomnili trnjeve poti, ki jo je hodil ne eden narodnih učiteljev slovenskih: ubogi preganjavec je reševal slovensko dečo pošujčevanja in je vzdržal pod najtežjimi razmerami na svojem mestu. Slava vsem, ki so vzdržali do konca, težka je bila njih pot, a vodila je k zmagi. Pred nekaj tedni je pohitelo naše učiteljstvo v Beograd, kjer si je s srbskimi in hrvaškimi tovariši zasnovalo skupno organizacijo.

Bili smo ponosni na naše učiteljstvo, ki je prišlo na ta hod najbolj pripravljeno in je doseglo priznanje

haja »Tabor«. Naj bo to vedno svetel spomin onim našim prvim bojevnikom za slovenski Maribor in slovenski Štajer. To so bili možje slavni imen: Dr. Vošnjak, Fr. Levstik, Jos. Jurčič, A. Tomšič, Bož. Raič, Dav. Trstenjak, L. Svetec, dr. Pavel Turner, dr. Dominkuš itd. itd. V tem boju leži začetek novega slov. političnega življenja. Zato ne smemo pozabiti na to »taborsko« dobo, ki je prva oznanjevala med nami tudi jugoslovensko misel. Na taborih je naš narod prisegal, da bo zvest sebi in domovini. Zdaj smo svobodni, zmagali smo v znamenju »Tabora«. Saj smo na taborih proglasili tudi svojo deklaracijo. Taborški program veljaj nam tudi v bodoče in mariborski dnevnik naj s ponosom nosi njegovo ime.

Vi vsi, ki vam je mar napredek naših obmejnih krajev, združite se okoli »Tabora«.

Dr. Ivan Lah.

„Tabor“.

Mariborski dnevnik je konečno dobil svoje primerno ime. Tabor! Lahko bi ga sicer imenovali »Mariborski list« ali »Mariborski dnevnik«, toda beseda »Tabor« mu daje poseben pomen. Takoj, ko je prišel Maribor v naše roke, se je pokazala potreba, da potrebuje tako važno trgovsko in prometno mesto ob meji, ki je središče cele naše severne fronte, svoj dnevnik. To so čutili že oni, ki so začeli izdajati »Mariborskega delavca«. Po naslovu je bil list namenjen le enemu delu prebivalstva — potrebovali pa smo list, ki bi odgovarjal potrebam vsega slovenskega in jugoslovenskega prebivalstva v Mariboru. Zato je bil naslov nekoliko nesrečno izbran, dasi smo v Mariboru pravzaprav vsi delavci, ki delamo na našem na narodnem in gospodarskem polju. Zato se je kmalu pokazalo, da bo treba naslov lista izpremeniti. Premišljalo se je mnogo o tem, a zadeva

se je zavlekla in tako je »Mariborski delavec« izpolnil svojo nalogo, da je pripravil pot novemu mariborskemu dnevniku. Pokazalo se je tudi, da ne potrebujemo dnevnika le za mariborske lokalne razmere, ampak za celo našo severno mejo, saj se na Maribor naslanja celo naše Podravje in dve novopridobljeni pokrajini: Koroška in Prekmurje.

Vsi ti kraji, ki so stali prej pod tujim uplivom, potrebujejo sedaj posebne pozornosti, zato je bil obmejni mariborski dnevnik za nas velike važnosti. »Mariborska tiskarna« se je v kratkem času tako izpopolnila, da je mogla prevzeti to nalogo. Sedaj je stvar našega obmejnega prebivalstva, da vsestransko pospeši naše delo.

List je dobil ime »Tabor«. Kakor so v starih časih tabori na meji označevali, da se bliža sovražnik, tako naj »Tabor« opozarja vso slovensko in jugoslovensko javnost na opasnost, ki nam »preti« s severa. Naša državna

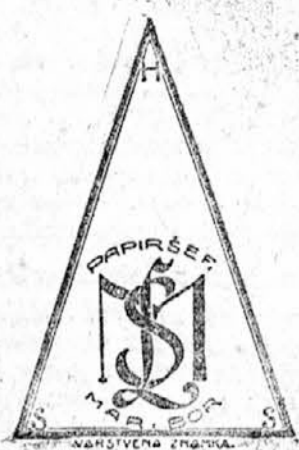
meja stoji sicer trdno, toda sovražni uplivi grede tudi preko meje in »Tabor« bo moral sporočati o takih namelih. Od korotanskih gor do prekmurskih ravnin naj stoji stalna straža pod okriljem »Tabora«. Vsa naša Štajerska tvori zaledje te bojne črte, in naj krepko podpira opazovalce na »Taboru«.

»Tabor« je dobil pri Slovencih še poseben pomen l. 1868, ko se je naš narod združeval na taborih in je zahteval svojih pravic. Bojevniki in govorniki teh taborov so imeli ravno v Mariboru svoje središče, kakor o tem lepo piše dr. Jos. Vošnjak v svojih »Spominih«. Takrat je začel tudi v Mariboru izhajati prvi slovenski dnevnik »Slovenski Narod«, ki je postal prvi bojevnik narodnih pravic in je združil okoli sebe najboljše slovenske ljudi.

Po petdesetih letih je prišla ista tiskarna, kjer se je tiskal prvi »Slov. Narod«, v naše roke in se imenuje sedaj »Mariborska tiskarna«. V nji iz-

Vsi državni, avtonomi in privatni uradi
Vse šole in
Vsa trgovska in industrijska podjetja

383 3-2

Kupujete vse svoje pisarniške potrebščine pri veletrgovini
Ludovik Šef, Maribor, Prešernova ulica 1
Tovarniška zaloga papirja in specialna trgovina pisarniških potrebščin.
Zastopstvo za najboljši pisalni stroj „UNDERWOOD“ in razmnoževalni aparat „OPALOGRAPH“ Brzjavni: Papiršef Maribor.
 Na zahtevo pismene ali ustmene ponudbe!

Mala oznanila.

Proda se radi nujnega od-potovanja po jako nizki ceni: Brillantne uhane, gospodske in damske prstane, biserni kolje, zlata zapesnica, domače platno, perzijske preproge in pisalni stroj. Vprašali: Puškinova cesta 11, II. nadstropje. 396 2-1

Proda se: Hiša z dvema sobama, kuhinjo, vrtom in njivo v Pobrežju. Vpraša se: Lovro Smogavec, Rajčeva ulica 6. 398

Glasovir (Stutzhögel) dobro ohranjen po ceni na prodaj. Einspielerjeva ulica 26. 399

Genitna ponudba. Mož, 27 let star, obrtnik in podjetnik, želi znanja v svrhu ženitbe z gospodično s premoženjem. Ponudbe pod »Mirni dom 45« na upravo tega lista.

Hiše se stanovanja za enega ali dva dijaka Primorca pri dobrosrčnih ljudeh. Ponudbe na upravo lista pod »Ivo 17«. 400

Mesečno soba hiša soliden gospod. Ponudbe se prosi pod »Dobro plačilo« na upravo tega lista. 395 3-2

Tržišče se odmah za Hrvatsku perfektna kuharica, plača 300 K mesečno i dobra djevojka za sve kučne poslove, plača 120 K. Popitani se kod dir. Müller, Vila Piberstein, Tržaška cesta 53. 391 2+2

Čisto nova bela blača in par čevljev št. 44 se prodaj. Vpraša se: Vrazova ul. 6, pril., levo.

Oglas odprave Jadrana:

restavracijo „Maribor“
 Grajski trg št. 1
 zahaja mnogo vinogrizcev, kar je dokaz, da je vino prvovrstno, in sicer liter od 12 K naprej. 397 3-2
 Vsak dan domača godba brez gostovih stroškov.
 Toplo priporočamo!

Mobilvano mesečno sobe išče stalno nameščen gospod za takoj ali pa vsaj s 1. septembrom, če mogoče bolj v sredini mesta. Ponudbe pod »Soba« na upravo tega lista.

Zasebni učni zavod Legat
 v Mariboru,

6 mesečni tečaji in
 4 mesečni tečaji.

Začetek dne 4. oktobra 1920.

Tečaji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, hrvatski jezik, nemški jezik za začetnike, lepopisje, cirilico in obrtno risanje.

Obširni prospekt brezplačno. Zasebni učni zavod Legat, Maribor, Vetrinjska ulica 11, I. nadst., 364 sprejema od 11.-12. ure. 6-2

Vilko Weixl, prva narodna veletrgovina papirja, knjigerna in tovarn. knjigovoznica, Glavni trg 22
 priporoča cenj. občinstvu 378 3-2
 vsakovrstne pisarniške in šolske potrebščine, narodne zastavice, šolske knjige itd. V najkrajšem času dospe velika nova zaloga raznega blaga po konkurenčnih cenah.
 Narodno občinstvo se toraj naj posluži v prvem oziru te stare in rečne trgovine v Mariboru.

Najlepše uspehe nudi samo
 „JADRAN“, anončna ekspedicija, informacijski in reklamni zavod dr. z o. z., Maribor, Gosposka ulica 44, telefon 393. 386

Parne žage:
 Maribor — Melje
 Vuzenica, Javnek

„DRAVA“
 lesna trgovska in industrijska delniška družba
 MARIBOR

Tovarna upravljalna po-bistva:
 Zbelovo, pošta Loče

350 3-2

Najceneje!
 Cevlji
 dokolenice
 obleke
 potne ko-
 šare itd. 375 3-2
solidno
 kupite le pri
Jakobu Lah
 Maribor
 Glavni trg št. 2.

Najboljše in najcenejše

blago za obleke, perilo, predpas-nike in obleke po meri dobite v trgovini
J. N. Soštarič, Maribor
 376 3-2 Gosposka ulica 5.

Potne košare
 pleteno pohištvo, razne pletarske izdelke, krtače, tržne torbice, kremo za čevlje, barvo za obleke, špago, črnilo, pismen in cigaretni papir, strošnice za cigarete, papirne servilete, zobotrebece ter razno drobnarijo pri-na drobno poročala na debelo

Baloh & Rosina, Maribor
 Grajski trg 3 372 3-2

Zmožni
elektromonterji
 za hišno instalacijo in proste napeljave se takoj sprejmejo. Jugoslovenci ali Čehoslovaki imajo prednost. Pogoji: Takojšnji vstop. — Ponudbe z plačilnimi zahtevami na „Melistroja“
 d. z o. z. 370 7-2
 Maribor, Gosposka ulica 8.

Pristopajte
 k
Jugoslov. Matici!

Solske in pisarn. potrebščine
 papir in razglednice v največji izbiri priporoča
Zlata Brišnik, Maribor
 Slovenska ulica 10. 392 3-2

Edina zaloga traverz.

Nova trgovina z železnino Pinter & Lenard v Mariboru
 Aleksandrova cesta 32-34

Velika zaloga traverz, vseh vrst železa, obročja, cinkaste in črne pločevine, žičnikov, žice, vlitih kotlov, samoparilnikov, štedilnikov, peči, kuhinjskih posod, vseh vrst kovanja in orodja po najnižjih cenah.
 Za točno postrežbo in solidne cene jamčiva, ter se uljudno priporočava

387 3-2 **Pinter & Lenard.**

Edina zaloga traverz.